

PALOASEMAN ASEMAKAAVAN MUUTOS

VUOROVAIKUTUSRAPORTTI

OAS- ja luonnosvaiheen mielipiteet ja lausunnot:

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) (OAS-vaiheessa)

Tukes antaa lausuntonsa kemikaaliturvallisuuslainsäädännön näkökulmasta (390/2005).

Tukes ei näe estettä kaavan toteuttamiselle. Tukes pitää hyvänä, että pelastustoiminta sijoitetaan suurteollisuuspuiston lähialueelle, jotta vasteaika suurteollisuuspuiston onnettomuustilanteissa on mahdollisimman lyhyt. Etäisyys merkittävimpiin suuronnettomuusriskeihin arvioidaan olevan riittävä, jotta pelastustoiminnan aloittaminen ei onnettomuustilanteessa vaarannu.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi.

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) (luonnosvaiheessa)

Tukes ei anna asiasta uutta lausuntoa.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi.

Väylävirasto (OAS-vaiheessa)

Raideliikenteen melu, runkomelu ja tärinä

Väylävirasto edellyttää, että kaavoitettaessa alueita radan läheisyydessä on otettava huomioon mahdolliset junaliikenteen aiheuttamat melu-, runkomelu- ja tärinähaitat. Melun- ja tärinäntorjunnassa tulee kiinnittää erityistä huomiota haittojen ennaltaehkäisyyn toimintojen sijoitusratkaisuista päätettäessä. Kaavatyön yhteydessä tulee laatia riittävät selvitykset melun ja tärinän leviämisestä ja osoittaa niiden pohjalta tarvittavat kaavamääräykset haittojen torjumiseksi. Edellä mainitut haitat on erityisen tärkeä huomioida, mikäli kaavamuutoksen mukaisessa pelastuslaitoksessa tulee olemaan myös lepotiloja.

Melun osalta kaavoituksessa on huomioitava Valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaiset melun ohjearvot. Kaavoitettavien alueiden melutasot ulkoalueilla ja rakennusten sisätiloissa eivät saa ylittää VNp (993/1992) mukaisia ohjearvoja. Lisäksi on huomioitava esimerkiksi raskaasta tavarajunaliikenteestä, ratapihan toiminnasta tai vaihteiden ylityksestä aiheutuva hetkellinen maksimimelutaso Uudenmaan ELY-

keskuksen oppaan Melun- ja tärinäntorjunta maankäytön suunnittelussa (2/2013) mukaisesti (asuintiloissa hetkellinen maksimimelu ei saa ylittää yöaikaan toistuvasti tasoa 45 dB AFmax).

Melualueelle ei tule kaavoittaa melulle herkkää maankäyttöä ilman asianmukaisia selvityksiä ja tarvittavaa melunsuojausta. Runkomelun osalta tulee huomioida VTT:n laatiman esiselvityksen Maaliikenteen aiheuttaman runkomelun arviointi (VTT tiedotteita 2468) suositus runkomelutason raja-arvosta (L_{pr}m) 30/35 dB. Yleensä runkomeluhaitat ulottuvat 60 m (pehmeikkö) - yli 200 m (kallio) etäisyydelle rautatiestä (VTT:n tiedotteita 2468).

Kaavoituksessa on huomioitava raideliikenteen tärinän aiheuttama rakennuksen vaurioitumisriski ja vaikutus asuinmukavuuteen. Tärinälle herkkää maankäyttöä ei tule osoittaa tärinäherkille alueille ilman tärinänvaimennustoimenpiteitä edellyttävää kaavamerkintää tai -määräystä. Tärinälle herkällä maaperällä kuten savikolla tärinä voi ulottua jopa yli 200 metrin päähän radasta. Rautatieliikenteestä johtuvalle tärinälle herkimpiä rakennuksia ovat yleensä puolitoista tai kaksikerroksiset puurakenteiset talot. Tärinäherkkyys riippuu mm. maaperän ja rakennuksen värähtelyn ominaistaajuudesta. Mikäli nämä ovat lähellä toisiaan, voi maaperän värähtely siirtyä ja voimistua rakennuksessa. Tärinähaittojen poistaminen jo rakennetuilta alueilta jälkikäteen on vaikeata, ellei mahdotonta ja korjaustoimenpiteet kalliita.

Tärinän osalta kaavoituksessa tulee huomioida VTT:n selvitys Suositus liikennetärinän mittaamisesta ja luokituksista (VTT tiedotteita 2278). Suosituksen mukaan asuinrakennuksen tärinä ei saa ylittää uusilla asuinalueilla värähtelyluokan C arvoa $V_{w,95} \leq 0,30$ mm/s ja vanhoilla asuinalueilla värähtelyluokan D arvoa $V_{w,95} \leq 0,60$ mm/s. Mikäli kyse ei ole asuinrakennuksesta ja tilojen käyttötarkoitus on sellainen, että liikenteen ei katsota haittaavan lepoa (esim. kaupat, kahvilat, ostoskeskukset, tavaratalot, liikuntatilat), tavoiteraja voi olla kaksinkertainen em. arvoihin nähden (VTT tiedotteita 2569). Liikenteen tärinästä ja runkomelusta on lisäksi olemassa mm. seuraavat VTT:n julkaisut: Suositus liikennetärinän arvioimiseksi maankäytön suunnittelussa (VTT working papers 50, Espoo 2006), Ohjeita liikennetärinän arviointiin (VTT tiedotteita 2569, Espoo 2011) ja Rakennukseen siirtyvän liikennetärinän arviointi (VTT tiedotteita 2425, Espoo 2008). Julkaisuissa on annettu tärinään liittyviä suosituksia. Julkaisuja on saatavissa sähköisenä osoitteesta: <https://www.vtt.fi/julkaisut>.

Väylävirasto muistuttaa, että melun, runkomelun ja tärinäntorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun- ja tärinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.

Harjavallan ratapihan kehittäminen

Käynnissä oleva kaava rajautuu Harjavallan ratapihan alueeseen. Väylävirasto on

selvittänyt Harjavallan liikennepaikan kehittämistä ja mahdollista lisäraiteiden sijoittamista ratapihalle. Kaavaa laadittaessa tulee huomioda viereiset ratapihan kehittämisen suunnitelmat ja lisäksi kulku paloasemalle tulisi pyrkiä järjestämään muualta kuin rautatiealueen kautta.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Kaavanlaatijan vastine

Teetetään Väyläviraston esittämät melu- ja tärinäselvitykset.

Väylävirasto (kaavaluonnosvaiheessa)

Kaavasta laaditut melu- ja tärinäselvitykset olivat molemmat riittäviä. Ainoastaan tärinä- ja runkomeluselvityksen päätelmistä poiketen muistutetaan kuitenkin runkomelun suojauksen tarpeesta. Muita huomioita ei kaavasta tässä vaiheessa ole, joten Väylävirasto ei jätä kaavasta erillistä lausuntoa

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi.

Satakunnan Museo

Rakennettu kulttuuriperintö ja maisema

Satakunnan Museo on lausunut kaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta ja näkee, että museon esiin nostamat asiat (mm. maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön läheisyys) on mainittu kaavaselostuksessa asianmukaisesti. Samoin vaikutusten arviointi on laadittu asianmukaisesti. Satakunnan Museo kiinnitti osallistumis- ja arviointisuunnitelman lausunnossaan huomiota Huovintien historiallisen tien linjaukseen ja sen huomioimiseen kaavassa. Kaavaselostuksen mukaan uudemman tutkimukseen mukaan vanha Huovintie on hävinnyt eikä tien sijaintia tunneta. Näin ollen Satakunnan Museo näkee, ettei osayleiskaavassa 2007 osoitettua Huovintien linjausta tarvitse huomioda asemakaavassa. Satakunnan Museo lausui aiemmin, että kaavamääräyksissä tulee kiinnittää huomiota paloaseman arkkitehtoniseen laatuun ja huomioda maakuntakaavan määräys uuden paloaseman sopeutumisesta ympäristöön. Selostuksen mukaan kaavan mukaisella rakentamisella ei ole vaikutusta eri kaavatasoilla arvoitettuihin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin, joita ei sijaitse kaava-alueen lähimaisemassa. Lisäksi taustalle jää edelleen puustoa. Satakunnan Museolla ei ole toimialansa puitteissa huomauttamista kaavaluonnokseen.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi.

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen lausunto

Kaavoitus ja maankäyttö

Voimassa olevassa asemakaavassa suunnittelualue on osoitettu puistoalueeksi (P) sekä rautatiealueeksi, jolle saa rakentaa enintään kaksikerroksisia asema- ja varastorakennuksia (LR).

Suunnittelualue sijoittuu oikeusvaikutteisessa osayleiskaavassa yhdyskuntateknistä huoltaa palvelevien rakennusten ja laitosten alueeksi (ET). Osayleiskaavassa alueen läpi kulkee Huovintien historiallinen linjaus (sh). Historiallisen linjauksen tilanne ja sen häviäminen suunnittelualueella on tuotu kaavaselistuksessa riittävästi esiin. Tielinjaus on huomioitu myös alueellisen vastuumuseon lausunnossa.

Maakuntakaavassa alue on osoitettu keskustatoimintojen alueeksi (C) missä suunnittelumääräyksenä on: ”Keskustatoimintojen alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota alueen arkkitehtuuriin, ympäristökuvaan, ominaispiirteisiin, viihtyisyyteen ja toimivuuteen, jalankulku-, huolto- ja julkisen liikenteen järjestelyjen tarkoituksenmukaisuuteen sekä häiriöttömyyteen. Aluetta suunniteltaessa on varauduttava riittävään palvelu – ja liiketilatarjontaa.”

Asemakaavamuutoksessa tulee huomioida ohjeena ko. määräys.

Luonnonsuojelu

Suunnittelualueelta tulee selvittää mustavariksen pesäpaikat.

Meluvaikutukset

Kaavan vaikutustenarvioinnissa tullaan huomioimaan raideliikenteestä koituvia melu- ja värinävaikutuksia paloaseman toimintaan. Vaikutusten arvioinnissa ei kuitenkaan ole huomioitu paloasemasta lähiasutukseen aiheutuvia meluvaikutuksia. Asemakaavan sisältövaatimukset huomioiden kaavaselistusta tulee tältä osin täydentää.

Pohjavesiensuojelu

Paloasema sijoittuu Järilänvuoren tärkeälle pohjavesialueelle. Kaavaselistukseen tulee täydentää arvio kaavan ja sen mahdollistaman toiminnan vaikutuksista pohjavesialueen pohjaveden laatuun ja määrään.

Kaavakartalla oleva pohjavesialueen suojelua koskeva yleismääräys on asianmukainen.

Liikenne

ELY-keskus toteaa, että asemakaavamuutoksessa on vielä hyvä tutkia pysäköintipaikkojen tarvetta ja antaa sen perusteella määräyksiä pysäköintipaikoista niin auto- kuin pyöräpysäköinnin toteuttamisvelvoitteen osalta. Pyöräpysäköinnin osalta on hyvä antaa määräyksiä määrän lisäksi myös laadusta mm. runkolukittavuudesta ja sääsuojasta sekä myös paikkojen sijoittelusta tontilla. Määräykset pyöräpysäköinnistä asemakaavassa johtavat todennäköisemmin laadukkaiden pyöräpysäköintipaikkojen toteutukseen ja edelleen siistiin ja jäsentyneeseen pysäköintiin. Mikäli pysäköinnin

osalta tukeudutaan rakennusjärjestyksen määräyksiin, siitä on hyvä lisätä maininta asemakaavan yleisiin määräyksiin.

Lausunto on laadittu yhteistyössä ELY-keskuksen ympäristönsuojeluyksikön ja liikenne- ja infrastruktuurivastuualueen kanssa. ELY-keskuksella ei ole toimialaltaan muilta osin kaavaluonnokseen lausuttavaa.

Kaavanlaatijan vastine

Mustavariksen mahdollista pesintää on seurattu usealla käynnillä, mutta mustavarista ei ole havaittu.

Tärinä- ja meluselvitys on laadittu ja lisätty vaikutusten arviointia.

Pohjavesivaikutuksia koskevat arvioinnit on lisätty selostukseen.

Kaavamääräyksiin on lisätty rakentamista ohjaavia merkintöjä ja määräyksiä koskien autojen ja polkupyörien pysäköintiä.

Satakuntaliitto

Satakuntaliitto kiittää Harjavallan kaupunkia lausuntopyynnöstä ja toteaa, että Harjavallan kaupungin Paloaseman asemakaavan muutoksen suunnittelualueella on voimassa oikeusvaikutteinen Harjavallan kaupungin keskustaajaman osayleiskaava (hyv. 14.06.2004). Alueidenkäyttölain 32 §:n mukaan maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisen yleiskaavan alueella muutoin kuin 1 momentissa tarkoitetun kaavojen muuttamista koskevan vaikutuksen osalta. Alueidenkäyttölain 42 §:n mukaan yleiskaava on ohjeena laadittaessa ja muutettaessa asemakaavaa sekä ryhdyttäessä muutoin toimenpiteisiin alueiden käytön järjestämiseksi.

Satakuntaliitolla ei ole tarvetta antaa Satakunnan maakuntakaavan, Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 eikä Satakunnan vaihemaakuntakaavan 2 nojalla lausuntoa Harjavallan kaupungin Paloaseman asemakaavan muutosluonnoksesta. Mikäli asemakaavan ratkaisu jatkossa säilyy luonnosvaiheen kaltaisena, Satakuntaliitolla ole tarvetta myöskään ehdotusvaiheen lausuntoon eikä viranomaisneuvotteluun.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi.

Lammaisten Energia Oy (OAS-vaiheessa)

Lammaisten Energia huomauttaa, että suunnitellulla alueella sijaitsee 20 kV maakaapeli liitteenä olevan kartan mukaisesti. Jos kaapelin välittömään läheisyyteen / päälle halutaan sijoittaa rakenteita, pitää kaapeli siirtää pois.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi. Kaavakartalle merkitään rakentamista rajoittavien erilaisten johtojen ja kaapelien sijainti, mutta niiden laatua ei yksilöidä kartalla.

Lammaisten Energia Oy (luonnosvaiheessa)

Lammaisten Energialla ei ole tähän muuta huomautettavaa kuin se mitä jo aiemmassa lausunnossa mainittiin.

Kaavanlaatijan vastine

Merkitään tiedoksi.

Ehdotusvaiheen mielipiteet ja lausunnot:

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen kannanotto

ELY-keskus ei anna erillistä lausuntoa, mutta toteaa seuraavaa:

- kaavan melua koskevassa vaikutusten arvioinnissa ei ole huomioitu hälytysajoneuvoista mahdollisesti koituvaa melua ja vaikutusten arviointia tulee tältä osin täydentää.
- Pohjavedensuojelua koskevat yleismääräykset ovat asianmukaiset, kuten jo luonnosvaiheessa lausuttiin. Lisänä nyt ehdotusvaiheessa kaavaselostuksessa on arvioitu vaikutuksia pohjaveden laatuun ja määrään, joten luonnosvaiheen lausunto on tältä osin huomioitu riittävästi.
- ELY-keskuksella ei ole muutoin kaavaehdotukseen lausuttavaa.

Kaavanlaatijan vastine

Melun vaikutusten arviointia täydennetään kaavaselostuksessa.

Muilta osin merkitään tiedoksi.

Väylävirasto

Asemakaavan muutosta varten on laadittu tausta-aineistoksi liikenteen tärinä- ja runkomeluselvitys sekä liikennemeluselvitys (Promethor 2025). Erityisesti liikennemelua koskien selvityksen johtopäätöksissä todetaan, että mahdolliset virkistykseen käytettävät piha-alueet suositellaan sijoittamaan rakennusten sivuille tai Teollisuuskadun puolelle, jossa päiväajan melutason ohjearvo täyttyy. Lisäksi johtopäätöksissä todetaan, että mahdolliset rakennukseen tulevat melulle herkäät tilat, kuten lepohuoneet suositellaan sijoittamaan rakennuksen Teollisuuskadun puolelle tai huomioimaan ulkovaipan mitoituksessa rakennukseen kohdistuvat melutasot siten, että sisätiloissa käyttötarkoituksen mukaiset melutason ohjearvot täytetään. Väylävirasto toteaa, että kaavamääräyksissä on perusteltua ottaa huomioon lepotilojen sijoittumista tai ulkovaipan mitoitusta koskevat huomiot, jotta mahdollisissa lepotiloissa on mahdollista saavuttaa käyttötarkoituksen mukaiset melutason ohjearvot.

Runkomelua koskien tärinäselvityksessä todetaan, ettei erillisiä runkomelun vaimennustoimenpiteitä lähtökohtaisesti tarvita ja että tärinän tunnusluvun arvo tulee täyttämään (alittamaan) toimistotiloille sovellettavan suositusarvon 0,60 mm/s, sekä lepotiloille sovellettavan suositusarvon 0,30 mm/s ilman erityistoimenpiteitä.

Väylävirasto muistuttaa, että melun-, runkomelun- ja tärinäntorjuntavastuun periaatteena on vastuun kuuluminen sille taholle, jonka suunnittelemista toimenpiteistä melun-, runkomelun- ja tärinäntorjuntatarve syntyy. Näin ollen Väylävirasto ei osallistu uuden maankäytön johdosta aiheutuviin mahdollisiin melun-, runkomelun- ja tärinäntorjunnan kustannuksiin.

Väylävirastolla ei ole muuta huomautettavaa kaavahankkeesta. Maanteiden osalta lausunnon antaa toimivaltainen ELY-keskus.

Kaavanlaatijan vastine

Kaavan yleismääräyksiin lisätään määräys:

Melulle herkäät tilat, kuten lepohuoneet suositellaan sijoittamaan rakennuksen Teollisuuskadun puolelle tai huomioimaan ulkovaipan mitoituksessa rakennukseen kohdistuvat melutasot siten, että sisätiloissa käyttötarkoituksen mukaiset melutason ohjearvot täytetään.

Muilta osin merkitään tiedoksi.